

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 17 Φεβρουαρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Μαρία-Ελένη Σιδέρη, Πρόεδρος, Σταυρούλα Κουρή, Εισηγήτρια και Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου, Μέλη.

i. Για να εξετάσει την από 10-1-2020 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 26/13-1-2020 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα *****.

Κατά της αναθέτουσας αρχής «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ *****», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Και την από 23-1-2020 παρέμβαση της εταιρίας με την επωνυμία «*****», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

ii. Για να εξετάσει την από 13-1-2020 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 27/13-1-2020 προδικαστική προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «*****», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Κατά της αυτής ως άνω αναθέτουσας αρχής «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ*****», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

iii. Για να εξετάσει την από 13-1-2020 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 28/13-1-2020 προδικαστική προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «*****», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Κατά της αυτής ως άνω αναθέτουσας αρχής «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ*****», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Και την από 23-1-2020 παρέμβαση του οικονομικού φορέα *****.

iv. Για να εξετάσει την από 13-1-2020 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 29/13-1-2020

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

προδικαστική προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «*****», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Κατά της αυτής ως άνω αναθέτουσας αρχής «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ *****», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Σταυρούλα Κουρή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Με τις άνω τέσσερις (4) προδικαστικές προσφυγές οι προσφεύγουσες βάλλουν κατά της με αριθ. 2805/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ***** (Πρακτικό 42^ο/23-12-2019), με την οποία οι προσφορές όλων των προσφευγόντων για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Ε. ***** ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΤΗ 2019-2020, 2020-2021 ΚΑΙ 2021-2022» απορρίφθηκαν ως μη προσήκουσες και μη νόμιμες, ο δε σχετικός διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος και αποφασίστηκε η επανάληψή του με τη διενέργεια ανοιχτής διαδικασίας, ζητώντας την ακύρωση αυτής. Με τις δύο (2) ασκηθείσες παρεμβάσεις ζητείται η διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το μέρος που έκαστη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει.

2. Επειδή για την άσκηση των προδικαστικών προσφυγών έχει κατατεθεί, δεσμευθεί και πληρωθεί από έκαστη των προσφευγουσών το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 του Π.Δ. 39/2017. Συγκεκριμένα για την άσκηση της με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 26/2020 προδικαστικής προσφυγής κατεβλήθη από τον προσφεύγοντα το με στοιχεία ***** ηλεκτρονικό παράβολο, ποσού 8.270,27€. Για την άσκηση της με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 27/2020 προδικαστικής προσφυγής κατεβλήθη από την προσφεύγουσα εταιρία «*****» το με στοιχεία 316899734950 0313 0037 ηλεκτρονικό παράβολο, ποσού 15.000€. Για την άσκηση της με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 28/2020 προδικαστικής προσφυγής κατεβλήθη από την προσφεύγουσα εταιρία «*****» το με στοιχεία ***** ηλεκτρονικό παράβολο, ποσού 10.289€. Για την άσκηση της με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 29/2020 προδικαστικής

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

προσφυγής κατεβλήθη από την προσφεύγουσα εταιρία «*****» το με στοιχεία ***** ηλεκτρονικό παράβολο, ποσού 15.000€.

3. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης του και του χρόνου αποστολής δημοσίευσής του, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., και συνεπώς παραδεκτώς κατά τούτο ασκούνται οι προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, οι υπό κρίση προδικαστικές προσφυγές έχουν κατατεθεί εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (περ. α'), δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους στις 3-1-2020, οπότε και έλαβαν γνώση αυτής οι συμμετέχοντες, οι δε προσφυγές ασκήθηκαν η μεν πρώτη στις 10-1-2020, οι δε λοιπές τρεις στις 13-1-2020.

5. Επειδή, το άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον των προσφευγουσών στοιχειοθετείται στο γεγονός ότι έχουν υποβάλλει νομίμως και εμπροθέσμως την προσφορά τους στον υπόψη διαγωνισμό, προσδοκώντας εύλογα να τους ανατεθεί η εκτέλεση συγκεκριμένων τμημάτων και δρομολογίων της δημοπρατούμενης σύμβασης.

6. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τη με αρ. *****/2019 διακήρυξη προκήρυξε μέσω ΕΣΗΔΗΣ ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την επιλογή αναδόχου της σύμβασης «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Ε. ***** ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΤΗ 2019-2020, 2020-2021 ΚΑΙ 2021-2022», συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 12.438.094,62€ (μη συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος ΦΠΑ) πλέον δικαιωμάτων προαίρεση και παράτασης όπως αυτά καθορίζονται στον όρο 1.3 της διακήρυξης, CPV*****, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, όπως ορίστηκε στο άρθρο 2.3 της ανωτέρω διακήρυξης. Ημερομηνία λήξης υποβολής προσφορών ορίστηκε η 3-10-2019. Η διακήρυξη απεστάλη για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ στις 28-8-2019, καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με αριθμό ***** και στο ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό αριθμό*****. Αντικείμενο της σύμβασης είναι κατά τον όρο 1.3 της διακήρυξης, η μεταφορά μαθητών Πρωτοβάθμιας και

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού ***** από τον τόπο κατοικίας τους στη σχολική τους μονάδα και αντίστροφα, για όλες τις ημέρες λειτουργίας των σχολείων από την υπογραφή της σύμβασης έως τις 31-08-2022, με τη μίσθωση κατάλληλων μεταφορικών μέσων δημόσιας χρήσης που πληρούν τους όρους ασφαλείας. Η υπό ανάθεση σύμβαση υποδιαιρείται στα κάτωθι Τμήματα: ΤΜΗΜΑ 1 – Δρομολόγια 1 έως 46 (προκηρύσσονται ανά Ομάδα): Δρομολόγια μεταφοράς μαθητών σχολικών μονάδων εντός αστικής περιοχής Δήμου *****, προϋπολογισμού 3.211.541,19 ευρώ (άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης). ΤΜΗΜΑ 2 – Δρομολόγια 47 έως 62 (προκηρύσσονται ανά Ομάδα): Δρομολόγια μεταφοράς μαθητών σχολικών μονάδων χωρικής αρμοδιότητας Δήμου *****, προϋπολογισμού 1.590.908,76 ευρώ (άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης). ΤΜΗΜΑ 3 – Δρομολόγια 63 έως 82 (προκηρύσσονται ανά Ομάδα): Δρομολόγια μεταφοράς μαθητών σχολικών μονάδων εντός της αστικής περιοχής Δήμου ***** προϋπολογισμού 2.049.187,14 ευρώ (άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης). ΤΜΗΜΑ 4 – Δρομολόγια 83 έως 85 (προκηρύσσονται ανά Ομάδα): Δρομολόγια μεταφοράς μαθητών σχολικών μονάδων χωρικής αρμοδιότητας Δήμου *****, προϋπολογισμού 116.981,34 ευρώ (άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης). ΤΜΗΜΑ 5 – Δρομολόγια 86 έως 130 (προκηρύσσονται ανά Ομάδα): Δρομολόγια μεταφοράς μαθητών σχολικών μονάδων χωρικής αρμοδιότητας Δήμου *****, προϋπολογισμού 2.425.385,91 ευρώ (άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης). ΤΜΗΜΑΤΑ 131 έως 235 (προκηρύσσονται ανά δρομολόγιο): Δρομολόγια με ΤΑΞΙ ή Δ.Χ. επιβατικά για τη μεταφορά μαθητών σχολικών μονάδων Π.Ε. ***** προϋπολογισμού 3.044.090,28 ευρώ (άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης). Για τα Τμήματα 1 – 5, γίνονται δεκτές προσφορές μόνο από υποψηφίους αναδόχους που καλύπτουν το σύνολο των δρομολογίων του κάθε τμήματος και όχι μέρος αυτών, άλλως δε λαμβάνονται υπόψη. Για τα Τμήματα 131-235 οι προσφορές υποβάλλονται ανά δρομολόγιο. Προσφορές μπορούν να υποβληθούν και για

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

περισσότερα του ενός δρομολόγια, ή και για το σύνολο των δρομολογίων. Τα διαθέσιμα οχήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται για περισσότερα του ενός δρομολόγια, εφόσον αυτά δεν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη, ή αν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη αποδεικνύεται από τους χρόνους και τις χιλιομετρικές αποστάσεις ότι αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν και δεν διακινδυνεύεται η ασφαλής και έγκαιρη μεταφορά των μαθητών από και προς τα σχολεία φοίτησης. Ο οικονομικός φορέας ***** έλαβε μέρος στην εξεταζόμενη διαγωνιστική διαδικασία για το Τμήμα 3 – δρομολόγια 63 έως 82, ο οικονομικός φορέας «*****» υπέβαλε προσφορά για το τμήμα 1 και για το τμήμα 131-235 - δρομολόγια από το 131 έως και το 172, ο οικονομικός φορέας «*****» έλαβε μέρος στην εξεταζόμενη διαγωνιστική διαδικασία στο Τμήμα 3 και για το τμήμα 131-235 - δρομολόγιο 204 και ο οικονομικός φορέας «*****» έλαβε μέρος στην εξεταζόμενη διαγωνιστική διαδικασία για τα δρομολόγια 2, 4, 5, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234 και 235. Η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε κατά πλειοψηφία ότι οι προσφορές των προσφευγόντων οικονομικών φορέων «*****», «*****» και «*****» στην υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 2.4.3.1γ που κατέθεσαν δεν έφεραν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών όπως ρητά αναφέρεται στην παράγραφο 2.4.2.5 της διακήρυξης και επιπρόσθετα όσον αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα ***** στο γραμμάτιο συστάσεως παρακαταθήκης που κατέθεσε δεν περιλαμβάνονται όλα τα κατ' ελάχιστο στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2.1.5. της διακήρυξης. Τούτων δοθέντων, η Οικονομική Επιτροπή της αναθέτουσας αρχής με την προσβαλλόμενη απόφαση ομόφωνα απέρριψε ως μη προσήκουσες και μη νόμιμες τις προσφορές όλων των προσφευγόντων, κήρυξε άγονο το σχετικό διαγωνισμό και αποφάσισε την επανάληψή του με τη διενέργεια ανοιχτής διαγωνιστικής διαδικασίας.

7. Επειδή, κατά τις διατάξεις του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ. 39/2017 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο

οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου 4412/2016 και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 του ανωτέρω νόμου ενδίκων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής». Περαιτέρω, το άρθρο 367 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της... 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια ...» και η διάταξη αυτή επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 18 του Π.Δ. 39/2017.

8. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣτΕ 3703/2010, 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣτΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993 κλπ). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construction Ltd, σκέψεις 34 και 44, ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54 κ.λπ.).

9. Επειδή, με την πρώτη προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 26/2020 ο οικονομικός φορέας ***** βάλλει κατά της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το σκέλος με το οποίο κρίθηκε απορριπτέα η προσφορά του εκ του λόγου ότι στο γραμμάτιο συστάσεως παρακαταθήκης που κατέθεσε δεν περιλαμβάνονται όλα τα κατ' ελάχιστο στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2.1.5. της διακήρυξης και δη δεν περιλαμβάνεται η ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, προβάλλοντας ειδικότερα τα εξής: Η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή του διαγωνισμού προέβησαν στην ανωτέρω απόφαση παρά i) την υπ' αριθμ. 34/1992 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., ii) τη με αριθμ.πρωτ. 5838/30-12-2015 κατευθυντήρια οδηγία 12 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ), iii) το υπ' αριθμ.πρωτ. 2756/23-05-2017 έγγραφο με θέμα «διευκρινήσεις επί της Κατευθυντήριας οδηγίας 12 , ως προς τα Γραμμάτια Σύστασης Χρηματικής Παρακαταθήκης» της ΕΑΑΔΗΣΥ, iv) το με αριθμ.πρωτ. (0) 39447_17/24-04-2017 έγγραφο του Τ.Π. και Δανείων με θέμα: «Εγγυοδοτικές Παρακαταθήκες Τ.Π. & Δανείων» προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και v) το με αριθμό πρωτοκόλλου (0) 110438_19/07-11-2019 απαντητικό έγγραφο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, τα οποία έγγραφα στο σύνολό τους μνημονεύονται στην προσβαλλόμενη απόφαση και η οποία τα αγνόησαν εντελώς, παρά την αντίθετη κρίση σε αυτά. Όλα τα γραμμάτια παρακαταθήκης («εγγυήσεις») από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων είναι πανομοιότυπα (αφού είναι τυποποιημένα και δεν μπορούμε να επέμβουμε στους όρους αυτών) και συνεπώς καμία «εγγυητική» του Τ.Π.Δ. δεν περιέχει τον όρο της μη ανάληψης υποχρέωσης από το ΤΠΔ να καταβάλει το ποσό εντός πέντε ημερών, εντούτοις όλοι οι συμμετέχοντες παγίως γίνονται δεκτοί στους διαγωνισμούς και δεν απορρίπτονται. Σε αντίστοιχες περιπτώσεις τα ίδια μέλη της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού της Περιφέρειας ***** είχαν αντίθετη άποψη. Επί παραδείγματι μνημονεύεται από τον προσφεύγοντα η προσκομισθείσα με αρ. 1519/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, στην οποία ο ***** ως μέλος της επιτροπής εκείνου του διαγωνισμού για την περίπτωση της εταιρείας «*****», η οποία προσκόμισε «εγγύηση»

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, έκρινε ότι η παραπάνω έλλειψη της εγγυητικής συμμετοχής (της μη ανάληψης υποχρέωσης από το ΤΠΔ να καταβάλει το ποσό εντός πέντε ημερών) δεν αποτελεί λόγο επί ποινής αποκλεισμού, ενώ στην εξεταζόμενη περίπτωση είχε την εντελώς αντίθετη άποψη, ότι δηλαδή αποτελεί ποινή αποκλεισμού για τον προσφεύγοντα. Δηλαδή σε πανομοιότυπη περίπτωση και στην οποία ασχολήθηκαν με το ίδιο ακριβώς θέμα ο Πρόεδρος της Επιτροπής (*****) είχε εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη σε σχέση με τη σημερινή. Αντίστοιχα και με την υπ' αρ.1194/2019 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ***** σε άλλο διαγωνισμό ο οποίος διεξήχθη από τα κατωτέρω μέλη της παρούσης επιτροπής (*****, ***** και *****) έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας *****, η οποία προσκόμισε εγγύηση από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, χωρίς να προβληθεί κανένα πρόβλημα επ' αυτής, παρά το γεγονός ότι όλες οι εγγυήσεις του ΤΠΔ είναι πανομοιότυπες. Εξάλλου ο προσφεύγων επισημαίνει ότι η ίδια η επιτροπή γνώριζε πως δεν απαιτείται να σημειώνεται επί του γραμματίου παρακατάθεσης ότι το ΤΠΔ υποχρεούται να αποδώσει το ποσό της εγγυήσεως εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών, αφού εκ του νόμου το ΤΠΔ αποδίδει το ποσό αυτό την ίδια στιγμή (αυθημερόν), ούτε δηλαδή καν εντός 5 ημερών, αλλά πολύ πιο σύντομα. Ως προς τη νομιμότητα της «εγγυητικής» από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων τη γνώριζε και η ίδια η επιτροπή του διαγωνισμού, αφού με την από 07-11-20019 επιστολή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων προς την επιτροπή του διαγωνισμού, έπειτα από ερώτημα της ίδιας της επιτροπής (από 29-10-2019) για επίλυση του συγκεκριμένου θέματος αναφέρει ρητά ότι *«Τόσο ο Καταθέτης όσο και ο Υπέρ ου η εγγύηση εισπράττουν από το Τ.Π. και Δανείων το ποσό της εγγύησης «άμα τη εμφανίσει» του πρωτοτύπου Γραμματίου Παρακαταθήκης, δηλαδή αυθημερόν. Όπως είναι κατανοητό, η επιστροφή του ποσού στον ένα ή στον άλλον δεν τελεί υπό όρους ή προϋποθέσεις ούτε το Τ.Π. και Δανείων προβάλλει αντιρρήσεις ή ενστάσεις. Και τούτο διότι η έκδοση εγγυοδοτικών παρακαταθηκών από το Τ.Π. και Δανείων στηρίζεται σε κανόνες δικαίου, οι οποίοι ουδαμού, γενικώς ή ειδικώς, προβλέπουν όρους προϋποθέσεις ή ενστάσεις.»* και στη συνέχεια ότι *«.....από τα ανωτέρω,*

αβίαστα προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι εγγυοδοτικές παρακαταθήκες του Τ.Π. και Δανείων εξοφλούνται από το Τ.Π. και Δανείων ολικώς στον καταθέτη - Εγγυητή ή στον φορέα στην περίπτωση της κατάπτωσης, άμα τη προσκομίσει του πρωτοτύπου Γραμματίου Παρακαταθήκης στις Υπηρεσίες του. Δηλαδή μερική εξόφληση ή υπό προθεσμία στο Τ.Π. και Δανείων αποκλείεται». Αξίζει δε να σημειωθεί ότι ακόμα και στις περιπτώσεις του άρθρου 19 του νομοθετήματος περί παρακαταθέσεων του ΤΠΔ όπου το σχετικό ένταλμα πληρωμής εκδίδεται από την Κεντρική Υπηρεσία του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, η διαδικασία πάλι ολοκληρώνεται αυθημερόν - επί τη εμφανίσει του γραμματίου, είτε στο Κεντρικό Κατάστημα της Αθήνας είτε σε οποιοδήποτε επαρχιακό Ταμείο την ίδια στιγμή online. Οπότε και σε αυτή τη περίπτωση ολοκληρώνεται η διαδικασία άμεσα και επί τη εμφανίσει. Ως εκ τούτου, παρά τις ανωτέρω διευκρινήσεις του Τ.Π.Δ. , η επιτροπή του διαγωνισμού με μία μοναδική για τα χρονικά αιτιολογία, ως προβάλλει ο προσφεύγων, απεφάνθη ακριβώς το αντίθετο, φτάνοντας στο σημείο να αποδεχθούν τη γνωμοδότηση του πληρεξούσιου δικηγόρου της Περιφέρειας ***** και να θεωρήσουν ως «αναξιόπιστο» το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με αιτιολογία τα γνωστά δημοσιονομικά προβλήματα της Ελλάδας, ενώ το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ουδέποτε είχε οποιοδήποτε οικονομικό πρόβλημα, σε αντίθεση με τις Τράπεζες οι οποίες υπήρχε ανάγκη να ανακεφαλαιοποιηθούν και το Τ.Π.Δ. ουδέποτε είχε θέμα μη πληρωμής αυθημερόν του εμφανισθέντος γραμματίου παρακαταθήκης - «εγγύηση».

10. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με το υπ' αρ.πρωτ. 31467 (254)/16-1-2020 έγγραφο απόψεων της προς την ΑΕΠΠ αναφέρεται μόνον στο ιστορικό της διενέργειας του διαγωνισμού, χωρίς να διαλαμβάνει οποιαδήποτε κρίση επί των προβληθέντων με την ανωτέρω προδικαστική προσφυγή.

11. Επειδή, η εταιρία «*****» με την από 23-1-2020 νομοτύπως εν μέρει ως κατωτέρω αναλύεται και εμπροθέσμως κατόπιν της από 14-1-2020 κοινοποίησης της προσφυγής, παρέμβασή της υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το σκέλος με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά του προσφεύγοντος ***** , μετ' εννόμου συμφέροντος, αφού ο απορριφθείς προσφεύγων είχε υποβάλλει προσφορά για το τμήμα 3 όπως και η παρεμβαίνουσα, η δε τελευταία επιδιώκει να ανατεθεί σε αυτήν το

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

συγκεκριμένο τμήμα 3, επικαλείται προς απόρριψη της άνω προσφυγής τα ακόλουθα: Όσον αφορά την εγγυητική επιστολή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων που υπέβαλε η προσφεύγουσα και κατ' επίκληση των όρων 2.1.5., 2.2.2. και 4.1. της διακήρυξης, ναι μεν σε περίπτωση κατάπτωσης του ποσού της εγγύησης, το ποσό θα αποδοθεί στον υπέρ ου η κατάπτωση άμεσα μετά από σχετικό έγγραφο και με την προσκόμιση ή την αποστολή του γραμματίου παρακαταθήκης λόγω της διαφορετικής φύσης του γραμματίου παρακαταθήκης από την εγγυητική επιστολή τραπεζών, ωστόσο ελλείπει ειδικότερης αναγραφής στο σώμα του γραμματίου, από πουθενά δεν προκύπτει η ανάληψη της υποχρέωσης του εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το αργότερο εντός πέντε ημερών από την ειδοποίηση του, την εγγύηση, ως τάσσει η διακήρυξη. Άλλωστε, δεδομένου ότι η διακήρυξη δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει το σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή και δεδομένης της αναγραφής της ανάληψη της υποχρέωσης του εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το αργότερο εντός πέντε ημερών από την ειδοποίηση του, την εγγύηση, προκύπτει ότι ο όρος αυτός προφανώς έχει ανατεθεί προς υπεράσπιση του δημοσίου συμφέροντος. Η βεβαίωση δε ότι, σύμφωνα πάντα με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το ποσό αποδίδεται στον υπέρ ου η κατάπτωση άμεσα μετά από σχετικό έγγραφο και με την προσκόμιση ή την αποστολή του γραμματίου παρακαταθήκης, δεν είναι ικανή να διασφαλίσει την εντός πέντε ημερών απόδοση του ποσού, καθώς η λέξη άμεσα ενέχει αόριστη διάρκεια, η οποία μεταφράζεται ως διακριτική ευχέρεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων να αποδώσει το ποσό σε χρόνο που θεωρεί το ίδιο άμεσο και φυσικά δεν είναι υποχρεωτικό να συμπίπτει με τις πέντε ημέρες, αλλά μπορεί να τις ξεπερνά κατά πολύ. Περαιτέρω, όμως, η εταιρία «*****» με τη συγκεκριμένη παρέμβασή της επικαλείται ελλείψεις και σφάλματα στα κατατεθέντα δικαιολογητικά του προσφεύγοντος ***** , που, κατά τους ισχυρισμούς της, καθιστούν την προσφορά του μη προσήκουσα και μη νόμιμη και τα οποία δεν εξετάστηκαν από την αρμόδια Επιτροπή, παρά την εκ μέρους της υποβολή Υπομνήματος, με το οποίο τα

έθετε υπόψη της. Ως προς το σκέλος αυτό η ασκηθείσα παρέμβαση κρίνεται απαράδεκτη, καθόσον, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 362 του ν.4412/2016, η παρέμβαση ασκείται για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

12. Επειδή, ο προσφεύγων κατέθεσε εμπρόθεσμα, κατ' άρθρο 365 παρ. 1 εδ. τελευτ. του ν. 4412/2016, και δη στις 11-2-2020 μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ σχετικό Υπόμνημα. Το Υπόμνημα αυτό κατά το σκέλος που αναφέρεται επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής κρίνεται ότι παραδεκτώς υποβλήθηκε, κατά το σκέλος όμως που αναφέρεται σε αντίκρουση των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας εταιρίας «*****» υποβλήθηκε απαραδέκτως, σύμφωνα με την ίδια ως άνω διάταξη νόμου (άρθρο 365 παρ. 1 εδ. τελευτ. του ν. 4412/2016), καθόσον το δικαίωμα Υπομνήματος αφορά στην αντίκρουση των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της αναθέτουσας αρχής και όχι της παρέμβασης. Περαιτέρω, το Υπόμνημα κατά το σκέλος που αναφέρεται επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής διαλαμβάνει ισχυρισμούς προς επίρρωση της κρινόμενης προσφυγής.

13. Επειδή, επί του μοναδικού λόγου προσφυγής, που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος διότι στο κατατεθέν εκ μέρους του Γραμμάτιο Σύστασης Παρακαταθήκης για τη συμμετοχή του στον υπόψη διαγωνισμό δεν περιλαμβάνεται η ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης, ήτοι από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ) να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, διατυπώνονται τα εξής: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 3 & 4 του ν. 4412/2016 ορίζονται τα εξής: «3. Οι εγγυήσεις των παραγράφων 1 και 2 εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β` και γ` της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α`13) που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

4. Οι εγγυήσεις του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται (ή τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής στις περιπτώσεις δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών), δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, τα ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την «καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών», του διαγωνισμού, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.». Εν προκειμένω, ο προσφεύγων για τη συμμετοχή του στον υπόψη διαγωνισμό εξέδωσε στις 30-9-2019 το με αρ. 6681 γραμμάτιο σύστασης παρακαταθήκης του ΤΠΔ, ποσού 33.100,00€ χωρίς να περιλαμβάνεται όρος περί ανάληψης υποχρέωσης από το ΤΠΔ της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, ως ορίζεται στον όρο 2.1.5. της διακήρυξης. Ωστόσο, τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης του ΤΠΔ για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη) συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα βάσει του άρθρου 4 του πδ της 30^{ης}

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927, το οποίο ορίζει ότι συστήνονται εγγυοδοτικές παρακαταθήκες για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, οι οποίες διαφέρουν από τις εγγυητικές επιστολές των τραπεζών. Σύμφωνα με το υπ' αρ.πρωτ. (0)110438_19/7-11-2019 έγγραφο του ΤΠΔ οι εγγυοδοτικές παρακαταθήκες εξοφλούνται από το ΤΠΔ ολικώς στον καταθέτη-εγγυητή ή στο φορέα στην περίπτωση της κατάπτωσης άμα τη προσκομίσει του πρωτοτύπου γραμματίου παρακαταθήκης στις υπηρεσίες του. Εξάλλου, στο με αρ.πρωτ. (0) 39447_17/24-04-2017 έγγραφο του Τ.Π. και Δανείων με θέμα: «Εγγυοδοτικές Παρακαταθήκες Τ.Π. & Δανείων» ρητά αναφέρεται ότι στην περίπτωση της κατάπτωσης του ποσού της εγγύησης, το ποσό αυτό αποδίδεται στον υπερού η κατάπτωση άμεσα μετά από σχετικό έγγραφο και με την προσκόμιση ή την αποστολή του γραμματίου της παρακαταθήκης και βέβαια η λέξη άμεσα δεν ενέχει αόριστη διάρκεια που να μεταφράζεται ως διακριτική ευχέρεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων να αποδώσει το ποσό σε χρόνο που θεωρεί το ίδιο άμεσο, ως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα εσφαλμένα η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του προσφεύγοντος εξ αυτού του λόγου. Η σκέψη που διαλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση και δη στο με αρ.πρωτ.744209 (3048)/6-12-2019 έγγραφο του Νομικού Συμβούλου της αναθέτουσας αρχής (το οποίο έχει αποτελέσει μέρος της προσβαλλόμενης απόφασης) ότι «.....ενόψει των γνωστών δημοσιονομικών προβλημάτων της Ελλάδας.....μπορεί μεν η διαδικασία της αποδόσεως της παρακαταθήκης να εκκινεί αμέσως με την προσκομιδή του σχετικού Γραμματίου ενώπιον του αρμοδίου Ταμείου, πλην όμως από πουθενά δεν προκύπτει η δέσμευση του Τ.Π.Δ. ώστε αυτή να ολοκληρωθεί, (πρωτίστως λόγω της -υποχρεωτικής κατά τα ανωτέρω- παρεμβάσεως της Κεντρικής Υπηρεσίας του Τ.Π.Δ.) εντός 5 ημερών.....» κρίνεται απορριπτέος με βάση τα ανωτέρω προδιαληφθέντα, καθόσον κατά το υπ' αρ.πρωτ. (0)110438_19/7-11-2019 έγγραφο του ΤΠΔ οι εγγυοδοτικές παρακαταθήκες εξοφλούνται από το ΤΠΔ ολικώς στον καταθέτη-εγγυητή ή στο φορέα στην περίπτωση της κατάπτωσης άμα τη προσκομίσει του πρωτοτύπου γραμματίου παρακαταθήκης στις υπηρεσίες του. Κατόπιν των ανωτέρω κρίνεται δεκτή ως βάσιμη η εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή, η ασκηθείσα παρέμβαση της

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

εταιρίας «*****» κρίνεται εν μέρει απαράδεκτη σύμφωνα με τα διαγνωσθέντα στη σκέψη 11 της παρούσας και απορριπτέα ως αβάσιμη κατά τα λοιπά, η δε προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί κατά το σκέλος με το οποίο απέρριψε την προσφορά του οικονομικού φορέα ***** στον υπόψη διαγωνισμό.

14. Επειδή, με τις λοιπές τρεις προδικαστικές προσφυγές με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 27, 28 & 29/2020 οι προσφεύγοντες «*****», «*****» και «*****» αντίστοιχα βάλλουν κατά της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το σκέλος με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά εκάστου εκ των άνω τριών προσφευγόντων διότι στην υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 2.4.3.1γ της διακήρυξης που έκαστος εξ αυτών κατέθεσε δεν έφερε εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών κατά τον όρο 2.4.2.5 της διακήρυξης, προβάλλουν τα εξής: Σχετικά με την προσφορά της εταιρίας «*****» (ΓΑΚ ΑΕΠΠ 27/2020) στον υποφάκελο, υπό τον τίτλο «Δικαιολογητικά-Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» το μόνο στοιχείο που δεν υποβλήθηκε όχι ψηφιακά, αλλά ψηφιοποιημένα, ήταν η από 27 Σεπτεμβρίου 2019 (27-9-2019) υπεύθυνη δήλωση νομίμως υπογραφείσα από τον Πρόεδρο του ΔΣ της εν λόγω εταιρίας, *****, του οποίου η γνησιότητα της υπογραφής του βεβαιώθηκε νομίμως από το ΚΕΠ του Δήμου *****, αυθημερόν, ήτοι την 27 Σεπτεμβρίου 2019 (27-9-2019). Και τούτο συνέβη, όχι διότι συνέτρεχε λόγος για να αποφύγει ο Πρόεδρος του ΔΣ της εν λόγω εταιρίας ***** την έκδοση μίας ψηφιακής υπογραφής, αλλά διότι είχε υπογράψει αυτήν ήδη από την 27η Σεπτεμβρίου 2019 (27-9-2019) και νομίμως θεωρηθεί η γνησιότητα της υπογραφής του από το ΚΕΠ του Δήμου ***** και άρα εκ του νόμου, δεν νοείται απόδειξη της προελεύσεως της σχετικής δηλώσεως βουλήσεως με ψηφιακή υπογραφή όταν αυτό έχει ήδη λάβει χώρα με αδιαμφισβήτητο νόμιμο τρόπο, ήτοι με τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Προέδρου του ΔΣ και νομίμου εκπροσώπου*****, κατοίκου ***** Ν. ***** . Σχετικά με την προσφορά της εταιρίας «*****» (ΓΑΚ ΑΕΠΠ 28/2020) στον υποφάκελο, υπό τον τίτλο Δικαιολογητικά-Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» το μόνο στοιχείο που δεν υποβλήθηκε όχι ψηφιακά, αλλά ψηφιοποιημένα, ήταν η από 3 Οκτωβρίου 2019 (3-10-2019) υπεύθυνη δήλωση νομίμως

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

υπογραφείσα από τον Πρόεδρο του ΔΣ της εν λόγω εταιρίας, *****, του οποίου η γνησιότητα της υπογραφής του βεβαιώθηκε νομίμως από το ΚΕΠ 405 του Δήμου ***** δια του υπαλλήλου αυτού,*****) την 11 Οκτωβρίου 2019 (1-10-2019). Και τούτο συνέβη, όχι διότι συνέτρεχε λόγος για να αποφύγει ο Πρόεδρος του ΔΣ, *****, την έκδοση μίας ψηφιακής υπογραφής, αλλά διότι είχε υπογράψει αυτήν ήδη από την 1η Οκτωβρίου 2019 (1-10-2019) και νομίμως θεωρηθεί η γνησιότητα της υπογραφής του από το ΚΕΠ 405 του Δήμου ***** και άρα εκ του νόμου δεν νοείται απόδειξη της προελεύσεως της σχετικής δηλώσεως βουλήσεως με ψηφιακή υπογραφή όταν αυτό έχει ήδη λάβει χώρα με αδιαμφισβήτητα νόμιμο τρόπο, ήτοι με τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Προέδρου του ΔΣ και νομίμου εκπροσώπου της *****, κατοίκου*****. *****. Σχετικά με την προσφορά της εταιρίας «*****» (ΓΑΚ ΑΕΠΠ 29/2020) στον υποφάκελο υπό τον τίτλο «Δικαιολογητικά-Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά το μόνο στοιχείο που δεν υποβλήθηκε όχι ψηφιακά, αλλά ψηφιοποιημένα, ήταν η από 2 Οκτωβρίου 2019 (2-10-2019) υπεύθυνη δήλωση νομίμως υπογραφείσα από τον Πρόεδρο του ΔΣ της εν λόγω εταιρίας, *****, του οποίου η γνησιότητα της υπογραφής του βεβαιώθηκε νομίμως από το ΚΕΠ 273 του Δήμου *****, αυθημερόν, ήτοι την 2αΟκτωβρίου 2019 (2-10-2019). Και τούτο συνέβη, όχι διότι συνέτρεχε λόγος για να αποφύγει ο Πρόεδρος του ΔΣ ***** την έκδοση μίας ψηφιακής υπογραφής, αλλά διότι είχε υπογράψει αυτήν ήδη από την 2η Οκτωβρίου 2019 (2-10-2019) και νομίμως θεωρηθεί η γνησιότητα της υπογραφής του από το ΚΕΠ 273 του Δήμου ***** και άρα εκ του νόμου δεν νοείται απόδειξη της προελεύσεως της σχετικής δηλώσεως βουλήσεως με ψηφιακή υπογραφή όταν αυτό έχει ήδη λάβει χώρα με αδιαμφισβήτητα νόμιμο τρόπο, ήτοι με τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Προέδρου του ΔΣ και νομίμου εκπροσώπου*****, κατοίκου Διαβατού Ν. *****. Κατά τις προσφεύγουσες εταιρίες, το νομικό αποτέλεσμα στο οποίο αποβλέπει η ψηφιακή υπογραφή στα ανωτέρω βεβαιωτικού χαρακτήρα έγγραφα, ήτοι στις προαναφερθείσες τρεις υπεύθυνες δηλώσεις, κατ' άρθρο 8 παρ. 4 Ν 1599/1986, ενώπιον της Περιφέρειας ***** - Π.Ε *****, ήτοι στη σε βαθμό πλήρους αποδείξεως της ταυτότητας του προσώπου που υπέβαλλε έκαστη εξ αυτών, είχε ήδη νομίμως

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

συντελεστεί, διά της νομίμου βεβαιώσεως της γνησιότητας έκαστης υπογραφής από τα ΚΕΠ. Με οποιαδήποτε άλλη αντιμετώπιση θα επέρχονταν σύγχυση όχι μόνο νομικά, αλλά και λογικά, αφού δεν νοείται επαναπαραγωγή της πλήρους αποδεικτικής ισχύος ιδιωτικού εγγράφου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 169-171 ΚΔΔ και 443-448 ΚΠολΔ που ήδη έχει νομίμως βεβαιωθεί η γνησιότητά του, δια της δημιουργίας ψηφιακής υπογραφής που θα επικυρώσει το ήδη επικυρωθέν, ήτοι την πλήρη αποδεικτική ισχύ των ανωτέρω υπευθύνων δηλώσεων, κατ' εφαρμογή των ιδίων νομικών διατάξεων, ήτοι των διατάξεων των άρθρων 169-171 ΚΔΔ και 443-448 ΚΠολΔ. Κατά τις προσφεύγουσες η αναθέτουσα αρχή έχει παραβιάσει τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 443, 444, 445, 446, 447, 448 ΚΠολΔ, 169, 170, 171 ΚΔΔ, 11 ΚΔιοικΔ, 22, 36, 37 ν. 4412/2016 και 17, 18 της υπ' αριθμ. 56902/215/2017 αποφάσεως του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β/1924/2-6-2017), με αποτέλεσμα η προσβαλλόμενη απόφαση να καταλήξει σε τελείως εσφαλμένο ουσιαστικό συμπέρασμα. Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες προβάλλουν ότι με τη χρήση της προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σκοπός είναι να επιτυγχάνεται η ταυτοποίηση του υπογράφοντος, δηλαδή η σύνδεση της ηλεκτρονικής συναλλαγής με το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει, η εγγύηση της γνησιότητας των ψηφιακών δεδομένων και η δέσμευση του υπογράφοντος ως προς την ηλεκτρονική συναλλαγή, δηλαδή ο υπογράφων να μη μπορεί να αρνηθεί την συμβολή του στην εν λόγω συναλλαγή. Οι προσκομισθείσες υπεύθυνες δηλώσεις φέρουν θεώρηση γνησίου της υπογραφής έκαστου υπογράφοντος από Κ.Ε.Π. και ως εκ τούτου επιτυγχάνεται ο σκοπός στον οποίο αποβλέπουν οι διατάξεις περί χρήσης προηγμένης ψηφιακής υπογραφής, η οποία κατά νόμω επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής, διότι στην υπό κρίση περίπτωση επιτυγχάνεται η ταυτοποίηση του υπογράφοντος και συνεπώς καλύπτεται η ratio legis περί χρήσης ψηφιακής υπογραφής. Επιπλέον όπου ο κανονιστικός νομοθέτης στην υπό κρίση διακήρυξη ήθελε οι υπεύθυνες δηλώσεις να φέρουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή ρητώς όρισε τούτο, όπως στην περίπτωση του άρθρου 2.4.3.2 II, όπου αναγράφεται ότι *«Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986, στην οποία θα δηλώνονται τα εξής: α) Ο αριθμός κυκλοφορίας και ο αριθμός των θέσεων των λεωφορείων, των Δ.Χ.*

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

επιβατικών (ΤΑΞΙ κλπ) που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση των δρομολογίων για τα οποία υποβάλλει προσφορά, σύμφωνα με την άδεια κυκλοφορίας έκαστου, β) Ότι όλα τα οχήματα πληρούν τις προδιαγραφές που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για την ασφαλή εκτέλεση του έργου της μεταφοράς των μαθητών, όπως ισχύει κάθε φορά, γ) Κατάσταση με τα ονόματα των οδηγών (λεωφορείων και ΔΧ) και των συνοδών (εφόσον χρησιμοποιηθούν) δ) ότι οι συνοδοί και οδηγοί που ύα απασχοληθούν κατά την εκτέλεση των δρομολογίων (όπου απαιτούνται) διαθέτουν πιστοποιητικό υγείας σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι της Υ.21α Γ.Π. οικ. 76785/25-10-2017 (ΦΕΚ Β' 3758), όπως τροποποιήθηκε με την αρ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 43289/5-6-2018 (ΦΕΚ Β' 2179) απόφαση Υπουργού Υγείας, το οποίο θα προσκομίσει εφόσον αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος. Η ως άνω δήλωση φέρει ψηφιακή υπογραφή από τον προσφέροντα (ή τον νόμιμο εκπρόσωπο σε περίπτωση νομικού προσώπου) και δεν απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής.». Εξ' αντιδιαστολής, δεδομένου ότι στην περίπτωση του άρθρου 2.4.3.1γ αυτό δεν αναγράφεται και λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως έχει κριθεί κατά πάγια νομολογία, οι αρχές της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας επιβάλλουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στα τεύχη του διαγωνισμού, κατά τρόπο ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και αφετέρου να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν τη σύμβαση και συνεπώς στην υπό κρίση υπόθεση, ακόμα και αν αχθεί επί το απώτατον η υποχρέωση χρήσης ψηφιακής υπογραφής και ήθελε θεωρηθεί ότι αυτή καταλαμβάνει και την υπεύθυνη δήλωση του εδαφίου 2.4.3.1γ του διαγωνισμού, η ασάφεια αυτή της διακήρυξης δεν δύναται να ερμηνευθεί σε βάρος του καλόπιστου τρίτου διαγωνιζόμενου και να απορριφθεί η προσφορά τους, όπως ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες.

15. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τα υπ' αρ.πρωτ. 31499 (258)/16-1-2020, 31491 (257)/16-1-2020 και 31483 (256)/16-1-2020 τρία έγγραφα

απόψεών της προς την ΑΕΠΠ αναφέρεται μόνον στο ιστορικό της διενέργειας του διαγωνισμού, χωρίς να διαλαμβάνει οποιαδήποτε κρίση επί των προβληθέντων με έκαστη των προδικαστική προσφυγή.

16. Επειδή, όσον αφορά τη με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 28/2020 προδικαστική προσφυγή της εταιρίας «*****» ο οικονομικός φορέας ***** με την από 23-1-2020 εμπροθέσμως κατόπιν της από 14-1-2020 κοινοποίησης της προσφυγής, παρέμβασή του υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το σκέλος με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας, μετ' εννόμου συμφέροντος, αφού η απορριφθείσα προσφεύγουσα είχε υποβάλλει προσφορά για το τμήμα 3 όπως και ο παρεμβαίνων, ο δε τελευταίος επιδιώκει να ανατεθεί σε αυτόν το συγκεκριμένο τμήμα 3, επικαλείται προς απόρριψη αυτής της προσφυγής τα ακόλουθα: 1. Ως προς την έλλειψη ψηφιακής υπογραφής στην από 03.10.2019 Υπεύθυνη Δήλωση της προσφεύγουσας: Κατ' επίκληση των άρθρων 258, 259 & 91 του ν.4412/2016, του άρθρου 8 της ΚΥΑ 56902/215/2017, του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της Κατευθυντήριας Οδηγίας 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ και των όρων 2.4.3.2. και 2.4.2.5. της διακήρυξης, οι οικονομικοί φορείς που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στον οικείο διαγωνισμό απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, η οποία τους χορηγείται σύμφωνα με τις νόμιμες διατυπώσεις, ενώ για το παραδεκτό της προσφοράς τους απαιτείται να υπογράψουν με ψηφιακή υπογραφή όλα τα έγγραφα της προσφοράς που συντάσσονται/παράγονται από τους ίδιους, γεγονός που εν προκειμένω δεν πληρούται για την από 03.10.2019 Υπεύθυνη Δήλωση της προσφεύγουσας «*****». Ούτε δύναται να γίνει λόγος για πρόδηλο τυπικό σφάλμα ή για ασάφεια της υποβληθείσης Υπεύθυνης Δήλωσης της προσφεύγουσας, αφού αυτή θεωρείται ως μηδέποτε υποβληθείσα, αφ' ης στιγμής δεν φέρει την απαιτούμενη από το νόμο και τη διακήρυξη ψηφιακή υπογραφή. Κατά την παρεμβαίνουσα, η προσπάθεια της προσφεύγουσας με την υπό κρίση προσφυγή να εισάγει ερμηνεία του διαγωνισμού και της διακήρυξης κατά τρόπο που εξυπηρετεί τα συμφέροντά της και διορθώνει το προφανές λάθος κατά την υποβολή της προσφοράς της, έρχεται σε αντίθεση με την ίδια την

διακήρυξη. 2. Ως προς την απόκλιση στην ως άνω από 03.10.2019 Υπεύθυνη Δήλωση της προσφεύγουσας «*****» μεταξύ της ημερομηνίας βεβαίωσης του γνησίου υπογραφής και της ημερομηνίας υπογραφής αυτής: Κατά την παρεμβαίνουσα, συνυφασμένη προς τον υπό κρίση εξεταζόμενο λόγο προσφυγής είναι η υποχρεωτική επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς, προϋπόθεση να τίθεται ψηφιακή υπογραφή στα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις, καθόσον αυτή αποτελεί το μόνο ασφαλές μέσο ταυτοποίησης του υπογράφοντος προς τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ασφάλειας των συναλλαγών, η οποία επιτυγχάνεται αποκλειστικά και μόνο δια της ψηφιακής υπογραφής, η οποία αποτελεί και ρητό όρο της Διακήρυξης. Εν προκειμένω, η βεβαίωση του γνησίου έλαβε χώρα την 01.10.2019, ενώ η υπογραφή της Υπεύθυνης Δήλωσης τέθηκε την 03.10.2019. Η απόκλιση δύο ημερών μεταξύ βεβαίωσης του γνησίου υπογραφής και υπογραφής της σχετικής Δήλωσης, δημιουργεί ανασφάλεια και αβεβαιότητα ως προς το πρόσωπο του υπογράφοντος, (ιδιαίτερα λόγω του γεγονότος ότι η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής είναι προγενέστερη της ημερομηνίας της υπεύθυνης δηλώσεως), αφού κάλλιστα θα μπορούσε να τεθεί μεταχρονολογημένη υπογραφή από διαφορετικό πρόσωπο αλλά και ως προς την ημερομηνία υπογραφής αυτών. Συνεπώς, όχι μόνο εκλείπει ο απαραίτητος όρος που τίθεται στη Διακήρυξη ως προς την υποχρεωτική ψηφιακή υπογραφή, γεγονός που καθιστά και μόνο εκ του λόγου αυτού άκυρη και ως μη υποβληθείσα την Υπεύθυνη Δήλωση της προσφεύγουσας, αλλά η εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση πάσχει και από το γεγονός ότι υφίσταται απόκλιση μεταξύ των ως άνω ημερομηνιών.

17. Επειδή, όσον αφορά την αυτή ως άνω με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 28/2020 προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα «*****» κατέθεσε μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ Υπόμνημα που περιέχει ισχυρισμούς προς επίρρωση της εν λόγω προσφυγής της. Όμως το Υπόμνημα αυτό έχει υποβληθεί μέσω ΕΣΗΔΗΣ στις 17-2-2020 και ώρα 12.23, ήτοι την ημέρα εξέτασης της συγκεκριμένης προδικαστικής προσφυγής και όχι προ πέντε τουλάχιστον ημερών και σε ώρα μεταγενέστερη της εξέτασής της, η οποία (εξέταση) ορίστηκε σύμφωνα και με τη με αρ. 40/2020 Πράξη της Προέδρου του 3^{ου} Κλιμακίου της Αρχής και όντως πραγματοποιήθηκε στις 10.00 πμ της

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

17-2-2020. Εκ του λόγου αυτού και σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 εδ. τελευτ. του ν. 4412/2016, το Υπόμνημα αυτό υποβλήθηκε εκπροθέσμως και γι' αυτό κρίνεται απορριπτικό ως απαραδέκτως υποβληθέν.

18. Επειδή, επί των ως άνω τριών προδικαστικών προσφυγών με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 27, 28 & 29/2020 των εταιριών «*****», «*****» και «*****» αντίστοιχα, διατυπώνονται τα εξής: Σύμφωνα με τον όρο 2.4.2.5. της διακήρυξης 'Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών' της διακήρυξης «Ο χρήστης - οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στη διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείων τύπου .pdf και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. Από το Σύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς, η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι ενδεικτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille). Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή, τα ΦΕΚ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα προβλέπεται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται σε αντίγραφο των πρωτοτύπων.....». Επίσης, κατά τον όρο 2.4.3.1.γ. της διακήρυξης 'Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά»' ορίζεται ότι «Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν:.....γ) Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία θα δηλώνουν

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

ότι: 1) η προσφορά τους ισχύει για χρονικό διάστημα 12 μηνών από την επομένη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, 2) τα τμήματα για τα οποία υποβάλλουν προσφορά και γ) ότι έλαβαν γνώση και αποδέχονται ανεπιφύλακτα όλους τους όρους της Διακήρυξης.....» και κατά τον όρο 2.4.3.1.ΙΙ. της διακήρυξης διαλαμβάνεται ότι «Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986, στην οποία θα δηλώνονται τα εξής: α) Ο αριθμός κυκλοφορίας και ο αριθμός των θέσεων των λεωφορείων, των Δ.Χ. επιβατικών (ΤΑΞΙ κλπ) που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση των δρομολογίων για τα οποία υποβάλλει προσφορά, σύμφωνα με την άδεια κυκλοφορίας έκαστου. β) Ότι όλα τα οχήματα πληρούν τις προδιαγραφές που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για την ασφαλή εκτέλεση του έργου της μεταφοράς των μαθητών, όπως ισχύει κάθε φορά. γ) Κατάσταση με τα ονόματα των οδηγών (λεωφορείων και ΔΧ) και των συνοδών (εφόσον χρησιμοποιηθούν) δ) ότι οι συνοδοί και οδηγοί που θα απασχοληθούν κατά την εκτέλεση των δρομολογίων (όπου απαιτούνται) διαθέτουν πιστοποιητικό υγείας σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι της Υ.21α Γ.Π. οικ. 76785/25-10-2017 (ΦΕΚ Β' 3758), όπως τροποποιήθηκε με την αρ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 43289/5-6-2018 (ΦΕΚ Β' 2179) απόφαση Υπουργού Υγείας, το οποίο θα προσκομίσει εφόσον αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος. Η ως άνω δήλωση φέρει ψηφιακή υπογραφή από τον προσφέροντα (ή τον νόμιμο εκπρόσωπο σε περίπτωση νομικού προσώπου) και δεν απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής.». Εξάλλου, κατά τον όρο 2.4.6. της διακήρυξης 'Λόγοι απόρριψης προσφορών' ορίζονται τα εξής: «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα,

εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης,.....».

19. Επειδή, εν προκειμένω, οι υποβληθείσες υπεύθυνες δηλώσεις από έκαστη των τριών αυτών προσφευγουσών εταιριών, ήτοι των «*****», «*****» και «*****», με τις οποίες δηλώνουν, σε ικανοποίηση του άνω όρου 2.4.3.1.γ. της διακήρυξης, ότι η προσφορά τους ισχύει για χρονικό διάστημα 12 μηνών από την επομένη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, τα τμήματα για τα οποία υποβάλλουν προσφορά και ότι έλαβαν γνώση και αποδέχονται ανεπιφύλακτα όλους τους όρους της Διακήρυξης, δεν φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, αλλά θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του συντάξαντος έκαστη εξ αυτών από ΚΕΠ. Ωστόσο, ο όρος 2.4.2.5. της διακήρυξης, ως ανωτέρω αυτός εκτέθηκε (σκ. 18 της παρούσας), επιτάσσει ρητά και χωρίς αμφισημία ότι τα δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στη διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείων τύπου .pdf και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών. Η μη υποβολή των δικαιολογητικών αυτών με τον τρόπο που ορίζεται στη διακήρυξη αποτελεί, σύμφωνα με τον όριο 2.4.6. περ. α αυτής, λόγο απόρριψης της προσφοράς. Υπό τα δεδομένα αυτά και με βάση την αρχή της τυπικότητας των δημόσιων διαγωνισμών (βλ. και σκ. 8 της παρούσας) ορθά η αναθέτουσα αρχή απέρριψε τις προσφορές των τριών αυτών προσφευγουσών εξ αυτού του λόγου. Είναι προφανές ότι και οι σχετικοί ως άνω όροι της διακήρυξης είναι σαφείς και ακριβείς και συνεπώς ο σχετικός ισχυρισμός των προσφευγουσών ότι, όταν ειδικά η διακήρυξη απαιτήσει ψηφιακή υπογραφή από τον προσφέροντα, το όρισε ρητά στο σχετικό επιμέρους δικαιολογητικό, όπως στην περίπτωση της Υπεύθυνης Δήλωσης του άρθρου 2.4.3.2.ΙΙ. αυτής, δεν θεμελιώνει υπό οποιαδήποτε έννοια αμφισημία των όρων της, όπως προβάλλουν οι προσφεύγουσες, αφού

σε κάθε περίπτωση δεν αναιρείται η ρητή και γενική απαίτηση του όρου 2.4.2.5. της διακήρυξης. Η ειδική αναφορά περί της ψηφιακής υπογραφής στην Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 2.4.3.2.ΙΙ. της διακήρυξης μόνον ως εκ περισσού δύναται να εκληφθεί. Περαιτέρω, η επίκληση από τις προσφεύγουσες νομολογίας με την οποία έχει κριθεί ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους από αρμόδια αρχή δεν καταλείπουν καμία αμφιβολία ούτε για το περιεχόμενο των δηλώσεων, ούτε για την ταυτότητα των δηλουσών, δεν βρίσκει έρεισμα στην υπό κρίση υπόθεση, καθόσον στον εξεταζόμενο διαγωνισμό υφίσταται ρητή απαίτηση της διακήρυξης αφενός περί προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, αφετέρου περί απόρριψης της προσφοράς στην περίπτωση της μη τήρησης του τρόπου υποβολής των δικαιολογητικών. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα οποιαδήποτε τυχόν αντίθετη κρίση θα επέφερε αυτόθροα παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων. Η δε έλλειψη της ψηφιακής υπογραφής, παρά τη ρητή απαίτηση της διακήρυξης και του γεγονότος ότι η έλλειψή της επιφέρει απόρριψη της προσφοράς, δεν δύναται να αποτελέσει αντικείμενο συμπλήρωσης των δικαιολογητικών, δεδομένου ότι η συμπλήρωση αφορά μόνον τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του ν.4412/2016, που στην εξεταζόμενη περίπτωση δεν υφίστανται. Τέλος, το ζήτημα που τίθεται με τη με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 28/2020 προδικαστική προσφυγή από την προσφεύγουσα «*****» περί της χρονικής αποκλίσεως της βεβαιώσεως της γνησιότητας της υπογραφής επί της υπεύθυνης δήλωσης και της υποβολής της τελευταίας στην ανωτέρω διαγωνιστική διαδικασία (σελ. 10 της σχετικής προσφυγής), δεν έχει αποτελέσει λόγο απόρριψης της προσφοράς της κατά την προσβαλλόμενη απόφαση και ως εκ τούτου αλυσιτελώς επιχειρείται από την προσφεύγουσα η αντίκρουσή του. Ειδικότερα, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση και το Πρακτικό Ι της Επιτροπής Διαγωνισμού ο μόνος λόγος απόρριψης της συγκεκριμένης προσφοράς (ως και των λοιπών δύο προσφορών) είναι η μη ψηφιακή υπογραφή των προαναφερθεισών υπευθύνων δηλώσεων και όχι η χρονική απόκλιση της βεβαιώσεως της γνησιότητας της υπογραφής επί της

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

υπεύθυνης δήλωσης και της υποβολής της τελευταίας στην ανωτέρω διαγωνιστική διαδικασία. Κατ' ακολουθία ο σχετικός ισχυρισμός του συμμετέχοντος οικονομικού φορέα ***** στην από 23-1-2020 παρέμβασή του με την προβολή του οποίου επιδιώκει την απόρριψη της σχετικής προσφοράς, για τον ίδιο λόγο κρίνεται απορριπτός. Κατόπιν των ανωτέρω και οι τρεις ως άνω προδικαστικές προσφυγές με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 27, 28 & 29/2020 κρίνονται απορριπτές ως αβάσιμες, η δε από 23-1-2020 παρέμβαση του συμμετέχοντος οικονομικού φορέα ***** κρίνεται εν μέρει δεκτή.

20. Επειδή, ύστερα από τις προηγούμενες σκέψεις 13 και 19 της παρούσας, πρέπει το με στοιχεία ***** ηλεκτρονικό παράβολο, ποσού 8.270,27€ να επιστραφεί στον οικονομικό φορέα *****, ενώ τα ηλεκτρονικά παράβολα με στοιχεία ***** ποσού 15.000,00€, ***** ποσού 10.289,00€ και ***** ποσού 15.000,00€ πρέπει να καταπέσουν.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

-Δέχεται τη με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 26/2020 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα *****.

-Απορρίπτει τις προδικαστικές προσφυγές με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 27, 28 και 29/2020 των οικονομικών φορέων «*****», «*****» και «*****» αντίστοιχα.

-Απορρίπτει την παρέμβαση της εταιρίας «*****».

-Δέχεται εν μέρει την παρέμβαση του οικονομικού φορέα *****.

-Ακυρώνει τη με αρ. 2805/2019 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ***** (Πρακτικό 42^ο/23-12-2019) κατά το σκέλος με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά του οικονομικού φορέα *****.

-Ορίζει την επιστροφή του με στοιχεία ***** ηλεκτρονικού παραβόλου, ποσού 8.270,27€ στον οικονομικό φορέα *****.

-Ορίζει την κατάπτωση των ηλεκτρονικών παραβόλων με στοιχεία ***** ποσού 15.000,00€, ***** ποσού 10.289,00€ και ***** ποσού 15.000,00€.

Αριθμός απόφασης: 254, 255, 256, 257 / 2020

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στον Άγ.Ιωάννη Ρέντη στις 17-2-2020 και εκδόθηκε στις 05-03-2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ

ΤΣΟΥΛΟΥΦΑ ΑΡΓΥΡΩ